Reportage

"Vlasstrooisel in pluimveestal doet ammoniakuitstoot met 25 procent dalen"

Reportage

Het gebruik van strooisel op basis van vlas in braadkippenstallen doet de ammoniakuitstoot met 25 procent dalen. Dit is één van de voorlopige conclusies van het Europese Rambo-project dat de ammoniakuitstoot en ook het dierenwelzijn in de pluimvee- en varkenshouderij onder de loep neemt onder verschillende omstandigheden. Een jaar na de start van het project werd dinsdag op Proefbedrijf Pluimveehouderij in Geel de tussenbalans opgemaakt. “Volgens de eerste bevindingen tonen een aantal maatregelen en technieken veel potentieel."

3 SEPTEMBER 2024

Jerom Rozendaal

Lees meer over:
pluimveehouderij
varken
stikstof
onderzoek

Eén jaar na de start van het Interreg Vlaanderen-Nederland-project Rambo maken de verschillende projectpartners de balans op. Binnen dit project worden bestaande maatregelen en technieken getest, gedemonstreerd en geëvalueerd op hun inzetbaarheid en effectiviteit om de ammoniakemissies op varkens- en pluimveebedrijven te verminderen. Naast ammoniak worden ook neveneffecten zoals methaanuitstoot en impact op diergezondheid en -welzijn bekeken.

Na een selectieproces kwam het Rambo-project tot 16 maatregelen en technieken met potentieel die nu verder onderzocht worden: tien voor de pluimveehouderij (vijf voor leghennen en vijf voor vleeskuikens) en zes voor de varkenshouderij. Het zijn oplossingen in de vorm van aanpassingen in het voer van de dieren, huisvesting, stalklimaat of bedrijfsvoering. In drie test- en demolocaties in Vlaanderen en Nederland evalueren de partners, waaronder Boerenbond, ILVO, Inagro, de provincie Antwerpen en Proefbedrijf Pluimveehouderij, nu de werking, effectiviteit en haalbaarheid ervan.

Nadat het voorbije jaar de proefstallen van Proefbedrijf Pluimveehouderij in Geel werden uitgerust met een vernuftig sensorensysteem om de ammoniakuitstoot en ook het CO2-gehalte en vochtgehalte in real time te meten, zijn onlangs de eerste proeven gestart of net afgerond. “Volgens de eerste bevindingen tonen een aantal maatregelen en technieken veel potentieel”, klinkt het uit de mond van Antwerps gedeputeerde voor Landbouw Kathleen Helsen.

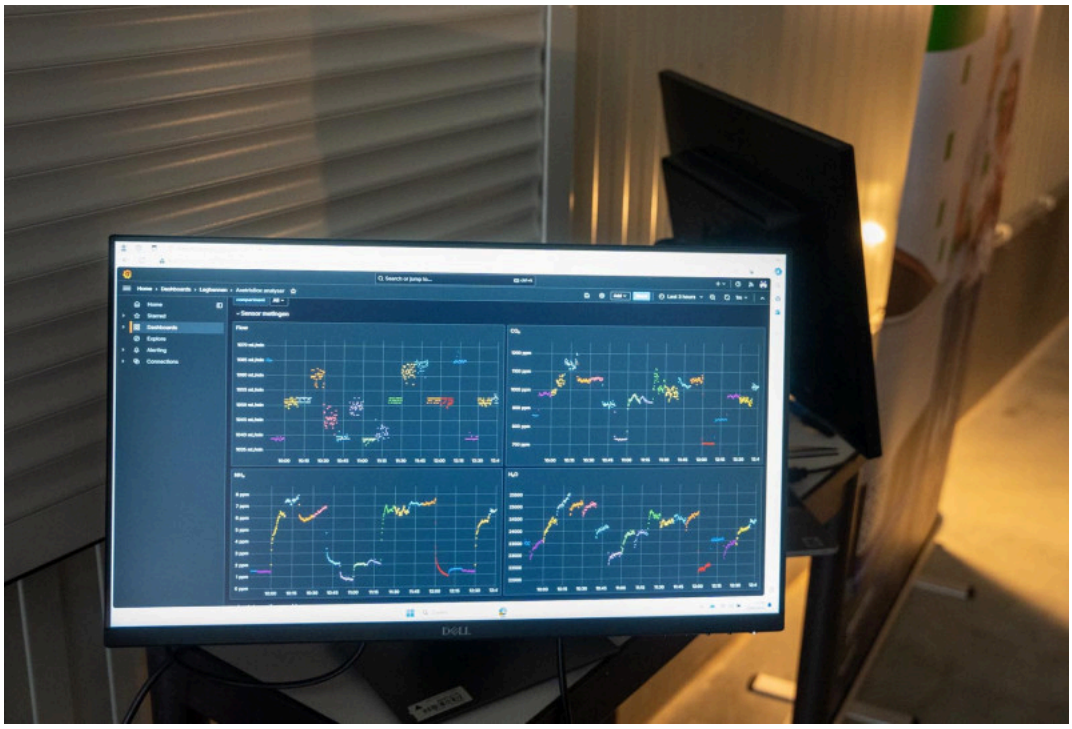

Minder uitstoot met voer en mestmanagement

De legkipstal is opgedeeld in 12 afdelingen. Deze opstelling vergelijkt vier huisvestingssystemen, twee leghennenrassen, bij verschillende frequenties van strooisel verwijderen uit de afdeling, en bij verschillende frequenties van het afdraaien van de mestband in de afdelingen. “De eerste bevindingen laten zien dat de ammoniakontwikkeling in de volière-afdelingen beduidend hoger is dan in de verrijkte kooi en Veranda Code2+ afdelingen”, klinkt het bij Proefbedrijf Pluimveehouderij.
Bij de vleeskuikens testen de onderzoekers in de nieuwe vleeskipstal verschillende strooiselmaterialen en voedersamenstellingen. “De eerste metingen tonen aan dat ammoniakreducties behaald kunnen worden door gerichte keuzes in strooiselmaterialen”, vertelt Tom Van Hertem, expert pluimvee bij het Proefbedrijf Pluimveehouderij.

Ammoniakuitstoot vs. dierenwelzijn

Er worden met name resultaten geboekt met vlasstrooisel. Zo tonen de eerste resultaten een verminderde ammoniakuitstoot van zo’n 25 procent. “Maar het is te vroeg op hier definitieve conclusies aan te verbinden omdat we nog maar één seizoen onderzocht hebben. De volledige resultaten van alle proeven zijn naar verwachting tegen het einde van de zomer van 2025 beschikbaar”, vertelt Van Hertem die ook een kanttekening bij de positieve resultaten plaatst. “Onderzoek wijst ook uit dat dit strooisel een negatieve impact op de poten (voetzoolletsels) van de kippen heeft en dus op het dierenwelzijn.”
Dat zou over twee jaar - het onderzoek loopt nog drie jaar - weleens één van de deelconclusies van het project kunnen zijn, aldus Helsen. “Dierenwelzijn en duurzaamheid, zoals het verminderen van stikstofemissies, zijn actuele thema’s in de veehouderij. Supermarkten vragen om kippen en varkens die langer leven en voldoen aan strengere welzijnsnormen. Maar is het mogelijk om deze dieren te kweken zonder de milieu-impact te vergroten of de kostprijs op te drijven”, vraagt zij zich af.

> **De eerste metingen tonen aan dat ammoniakreducties behaald kunnen worden door gerichte keuzes in strooiselmaterialen**
>
> Tom Van Hertem - Onderzoeker Proefbedrijf Pluimveehouderij

Ook voor Van Hertem is het zoeken van een balans tussen dierenwelzijn en uitstoot één van de grote uitdagingen. Dat het mogelijk is beiden te verbeteren, tonen alvast de eerste resultaten in de testen rond de varkenshouderij. In de varkenshouderij treedt het Nederlandse Hoeve Innovatie op als testlocatie. Zij meet de stalemissies op twee varkensbedrijven met dagontmesting. Dagontmesting is een brongerichte maatregel waarmee zowel ammoniak als methaan sterk kan verminderen, en heeft als bijkomend voordeel dat de gezondheid en het welzijn van de dieren verbeteren. “Voorlopige resultaten tonen duidelijke emissiepatronen en variaties tussen vergelijkbare afdelingen. Data van de eerste metingen suggereren dat de techniek veelbelovend is”, klinkt het.

Bij de varkens wordt ook de impact van voederaanpassingen getest. De concentraties ammoniak, methaan en CO2 aan de uitlaat van de afdelingen worden gemeten met een FTIR-gas-analyser. Er is ook continue monitoring van ammoniakconcentraties in de afdelingen. In één van de onderzoeken wordt de toevoeging van zeolieten aan het voeder getest. Zeolieten zijn poreuze materialen die kleine moleculen, zoals ammoniak, kunnen capteren.

De tweede test is het verlagen van de elektrolytenbalans. Door deze voederaanpassing wordt de urine van de dieren aangezuurd, wat leidt tot lagere emissies. “De proef is nog volop aan de gang, maar de eerste resultaten wijzen op een lagere emissie in de afdelingen waar deze maatregelen zijn toegepast”, klinkt het hoopvol.

Veehouders doen inspiratie op tijdens Tour de Boer

Naast het verzamelen van data richt het Rambo-project zich ook op de praktijk. “Veehouders hebben vaak vragen over de haalbaarheid van maatregelen en technieken om de uitstoot te verlagen op hun eigen bedrijf”, aldus Helsen. Om hen hierbij te ondersteunen, organiseren de Rambo-partners verschillende demonstraties en bijeenkomsten onder de naam "Tour de Boer".

Tijdens deze events, die ook op landbouwbedrijven plaatsvinden, krijgen boeren de kans om systemen voor ammoniak- en methaanreductie in werking te zien en de voor- en nadelen van de technieken met experts te bespreken. In het eerste projectjaar werden er vier edities Tour de Boer georganiseerd, verspreid over Vlaanderen en Nederland. De twee voor varkenshouderij trokken in totaal 107 geïnteresseerden, de twee voor pluimveehouderij hadden samen 79 deelnemers.

Naast deze groepsevents is er binnen het project ook aandacht voor individuele begeleiding op maat van het bedrijf. Vooralsnog hebben zich 37 veehouders aangemeld voor dit programma waarbij een expert in luchtemissies na een bedrijfsbezoek samen met de boer op zoek gaat naar haalbare oplossingen.

Uitgelicht

Goed rapport voor innovatieve luchtwasser van KU Leuven

nieuws

De nieuwe luchtwasser van KU Leuven, die stikstof in waardevolle kunstmest kan omzetten en die momenteel op testboerderij en onderzoekscentrum TRANSfarm in Bierbeek wordt uitg...

7 AUGUSTUS 2024

Lees meer

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada